

Askøy kirkelige fellestråd

Arkivsak 08/00014

Dato: 05.11.2014
Arkivsak-navn: Høringsuttalelser
Saksbehandler: Geir Viksund
Dokumentnavn: Høringsvar fra AKF - «Staten og den norske kirke- et tydelig skille»
Dokumentnummer: 08/00014-006
Løpenummer: 000085/14
Arkivkode: 008

Utvalgssaksnr.: 031/14

Saksfremstilling

Den norske kirke
Kirkerådet
Postboks 799, Sentrum
0106 OSLO

Staten og den norske kirke – et tydelig skille

Høringsvar fra Askøy kirkelige fellestråd. (AKF)

AKF viser til departementets høringsbrev av 2. september 2014 der vi blir invitert til å uttale oss om høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille».

AKF omfatter 5 menigheter tilhørende Den norske kirke i Askøy kommune. Askøy kommune har over 27500 innbyggere og er den største kommunen i Hordaland utenom Bergen. AKF vedtok følgende på sitt møte den 13.11. 2014.

Fremtidens kirke

AKF har tidligere avgitt uttalelser om hvordan Dnk bør organiseres i fremtiden.

Vi er opptatt av soknet status også i fremtiden og vil understreke at soknet er kirkens kjerne, det er her kirken praktiseres og hvor man har lokalkunnskap til å prioritere ulike oppgaver.

Vi har imidlertid behov for et sentralt nasjonalt nivå og et regionalt nivå i tillegg. Disse skal imidlertid etter vårt syn legge til rette for virksomheten i soknet.

Vi trenger en biskop med tilsynsansvar, som kan motivere og tilrettelegge og være tydelig bærer av kirkens budskap. Deres rolle og fokus må i hovedsak være å stimulere til liv i soknene. Vi ønsker ikke en topptung, fjern og sentralstyrt kirke.

Vi støtter primært en prostimodell hvor soknets rettslige stilling blir opprettholdt og at det etableres mer robuste enheter i et større geografisk område enn de fleste av dagens fellestrådsområder. Kanskje kommunereformen i stor grad kan påvirke denne prosessen?

To rettssubjekt.

Vi er glad for at departementet legger til rette for at også det nasjonale nivå kan bli et eget rettssubjekt, slik også Kirkemøtet (KM) har bedt om.

AKF støtter dermed forslaget om at Den norske kirke, sentralt også får rettslig handleevne ved at det etableres et nytt rettssubjekt.

Navn/betegnelse

Det er soknene som i dag er rettssubjekter som samlet sett utgjør og forstås «Den norske kirke». Begrepet «Den norske kirke» får derfor en dobbel betydning. Vi mener at det nå gir en anledning til å forsøke og dermed synliggjøre de to rettssubjektene med hver sine navn.

AKF foreslår at det bør arbeides videre med å finne et dekkende og hensiktsmessig navn/betegnelse for det nasjonale rettssubjektet.

AKF vil derfor tillate å foreslå følgende endringer i andre og tredje ledd i § 2:

Soknene med lokale organer og «Kirkemøte» med sentrale og regionale organer utgjør til sammen Den norske kirke. Det enkelte sogn så vel som Kirken den norske, sentralt har selv rettigheter og forpliktelser, er part i avtale med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstol og andre myndigheter.

Prestetjenesten.

AKF er glad for at man lovfester retten til prest i hvert sogn. Det er en svært viktig bestemmelse for å opprettholde Dnk som en landsdekkende folkekirke slik den nye Grunnloven bestemmer. Vi er selvsagt også glad for lovfesting av biskopene som sikrer tilsynet.

Vi finner det imidlertid underlig at man også vil lovfeste prost i hvert prosti. Vi mener dette ikke er nødvendig, da en binder opp en måte å organisere på.

At biskopen også i fremtiden, flere steder, vil delegerer oppgaver og / eller ansvar til mellomledere finner vi naturlig, men det trengs ikke å lovfestes.

AKF foreslår et nytt tredje ledd i § 22:

Hvert sogn skal være betjent av prest i et omfang som sikrer soknets medlemmer mulighet for regelmessig gudstjenestefeiring, tilgang til kirkelige handlinger og nødvendig samordning med soknets virksomhet.

I tillegg foreslås et nytt tredje ledd i § 34

Soknets organer har rett til medvirkning ved tilsetting av prest i eget sogn.

Klageorgan

Departementet foreslår at disiplinærvedtak (oppsigelse, avskjed og suspensjon) skal kunne påklages til en uavhengig klagenemnd, og at Den norske kirke v/klagenemnda skal være rett saksøkt i saker om disse avgjørelsens gyldighet.

AKF er uenig i dette forslaget og de premisser som synes å ligge til grunn for dette.

AKF vil anbefale at disiplinærvedtak gjøres av ansvarlig arbeidsgiver.

Mulighet for lokale forsøk og annen oppgavefordeling

AKF mener at andre måter å organisere kirken på er ønskelig, spesielt i forhold til en arbeidsgiverlinje.

Vi foreslår derfor en lovregulering som åpner for utprøving av andre måter å løse oppgaver på mellom nivåene i Den norske kirke. Dette kan skje ved følgende tillegg til

siste ledd i §§ 9, 14 og 23:

§ 9: Menighetsrådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av kirkelig fellesråd eller Kirkemøtet.

§ 14 Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd eller av Kirkemøtet.

§ 23 Bispedømmerådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av menighetsråd eller kirkelig fellesråd

Statens økonomiske ansvar

AKF har lest forslaget til endringer fra KA og er enig i deres etterlysning av en klarere beskrivelse hvordan departementet forstår statens forpliktelser.

Sitat:

«Høringsnotatet bidrar i liten grad til å tydeliggjøre statens økonomiske ansvar for Den norske kirke, og lovforslaget i § 22 er kort og skjematisk. KA etterlyser en klarere beskrivelse av hvordan departementet forstår statens forpliktelser overfor Den norske kirke på grunnlag av den nye § 16 i grunnloven om statens ansvar for å understøtte folkekirken. Vi viser her bl.a. til departementets budsjettforslag for 2015 der det i tilknytning til omtalen av Den norske kirke som folkekirke i § 16 i grunnloven er utledet følgende fire mål for statens bevilgninger til Den norske kirke:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle døpte barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.

KA mener at § 16 i grunnloven gir grunnlag for at disse målene kan opprettholdes som grunnlag for statens tilskudd til Den norske kirke også etter økt rettslig selvstendighet for kirken på sentralt nivå. Vi viser her bl.a. til Stortingets behandling av grunnlovsendringene som ga tydelige signaler om at staten fortsatt ville opprettholde grunnlaget for en landsdekkende, aktiv og levende folkekirke selv om det gis økt kirkelig selvstendighet fra staten.

I kirkelovens § 15 gis det i dag en oversikt over kommunenes økonomiske ansvar for bestemte formål i den lokale kirkes virksomhet. KA ønsker at § 22 på en tilsvarende måte beskriver statens økonomiske ansvar. Dette vil bl.a. bidra til å klargjøre forholdet mellom statens- og kommunenes økonomiske ansvar for Den norske kirke. Det er her nødvendig å omtale de formål som staten i dagens finansieringsordning har påtatt et særlig finansieringsansvar for. Vi foreslår følgende nytt første, andre og tredje ledd i § 22:

Statens økonomiske ansvar

Staten utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra Kirkemøtet:

- a) En landsdekkende prestatjeneste*
- b) En landsdekkende trosopplæring*
- c) Utgifter til bispetjenesten, regionale og sentrale kirkelige organer*
- d) Utgifter til døvemenigheter og samisk kirkeliv*

Kirkemøtets budsjettforslag skal også omfatte statlige bidrag til diakoni, kirkelig undervisning og

kirkemusikk i soknene, kirkevalg og andre lokale, regionale og nasjonale kirkelige formål.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at hvert sogn skal være betjent av prest i et omfang som sikrer sognets medlemmer mulighet for regelmessig gudstjenestefeiring, tilgang til kirkelige handlinger og nødvendig samordning med sognets virksomhet. Utgiftsdekningen til trosopplæring skal gi grunnlag for at det gis tilbud om regelmessig trosopplæring for alle døpte i alderen 0 til 18 år.

Pensjonsordningen

AKF er enig i de kirkelige ansatte som i dag er medlem i Staten pensjonskasse, kan få velge å fortsatt være medlem også etter at Kirken er blitt et eget rettssubjekt. AKF mener også at alle nyansatte, etter utskillelsen, følger den pensjonskassen som det nye rettssubjektet velger.

AKF forventer at staten fullt ut garanterer dekning av alle framtidige utgifter knyttet til reguleringskostnader og andre ikke forsikringsbare ytelser for ansatte som på grunnlag av tiden de var ansatt i staten.

AKF regner med at pensjonsordningene i det offentlige og i det «private», som omfattes av offentlig pensjonsordninger, vil bli endret på sikt. Det er nødvendig at ikke det nye rettssubjektet vil stå økonomisk ansvarlig for fremtidige pensjonsutbetalinger, men er omfattet av en garanti for fremtidige pensjonskostnader.

Askøy 13.11.2014

Trond Thorsen
Leder i Fellesrådet

Geir Viksund
Kirkeverge

Se forslag til endringer her:

http://www.regjeringen.no/upload/KUD/Kirke/Hoeringssaker/V-0971B_hoeringsnotat_WEBversjon.pdf

Forslag til vedtak

Vedtatt i fellesrådsmøte den 13.11.2014.

Vedtak

Vedtatt i fellesrådsmøte den 13.11.2014.